

นครปฐมตำนาน ยายพิพิธภัณฑ 'กรมศิลป์' แจง แค่คิดปรับปรุง

ยายพิพิธภัณฑนครปฐมส่อ
แท้ง หลังชาวบ้านรุมต้อน
'อธิบดีกรมศิลป์' แจงแค่แนว
คิดปรับปรุง (อ่านต่อหน้า 11)

พิพิธภัณฑ

กรณีนักอนุรักษ์ นักโบราณคดี ครู อาจารย์ นักศึกษา จากสถาบันการศึกษา ของรัฐในนครปฐม ผู้แทนข้าราชการระดับสูงของจังหวัดนครปฐม และผู้เกี่ยวข้องจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ ออกมาเคลื่อนไหว คัดค้านการยุบพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ และคัดค้านการย้าย ศิลปวัตถุโบราณสมัยทวารวดีทั้งหมด ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ ไปเก็บเพื่อจัดแสดงที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุทอง (สุพรรณบุรี) โดยนัดเคลื่อนไหวคัดค้าน และจัดเสวนาในวันที่ 22 พฤษภาคม ที่ ลานร่มไม้ข้างพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ อ.เมือง จ.นครปฐม นั้น

เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม นายพนมบุตร จันทรโชติ ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุทอง อ.อุทอง จ.สุพรรณบุรี กล่าวว่า การที่จะย้ายโบราณวัตถุล้ำค่าของพระปฐมเจดีย์มาเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุทองนั้น มีการชะลอไปก่อนอย่างไม่มีกำหนด เรื่องนี้เป็นเพียงการเสนอแนวทางออกให้กับจังหวัดนครปฐมเท่านั้น เพราะสถานที่เก็บรักษาโบราณวัตถุภายในวัดนั้นคับแคบไม่เหมาะสม รอบบริเวณวัดยังมีตลาดนัดจัดงานประจำปี ถือว่าแออัดมากในการเก็บรักษาลิ่งของมีค่าไว้ในบริเวณดังกล่าว เวลาเปิด-ปิดก็ไม่แน่นอน ระบบรักษาความปลอดภัยก็ไม่มี ซึ่งจังหวัดนครปฐมก็ทำเรื่องของงบประมาณสร้างสถานที่เพื่อเก็บรักษาวัตถุล้ำค่าต่างๆ เพื่อให้อยู่ในสถานที่ที่ล้ำค่าอย่างสมเกียรติ เสนอว่าจะนำวัตถุต่างๆ มาจัดเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุทอง

“ซึ่งนี่เป็นเพียงแค่แนวทางออกเท่านั้น ยังไม่มีการดำเนินการแต่อย่างใด ซึ่งความกระฉับกระเฉงของวันที่ 6 พฤษภาคม ทางอธิบดีกรมศิลปากรจะแถลงข่าวที่กรมฯว่าแนวทางออกเป็นอย่างไรจึงจะจบ” นายพนมบุตรกล่าว

และว่า ขอตั้งถามคำถามที่ว่าวัตถุล้ำค่าต่างๆ ถ้าหายไปใครจะออกมารับผิดชอบบ้าง เพราะการบริหารจัดการในปัจจุบันนั้นเสี่ยงมาก และเชื่อว่าน้อยคนที่จะได้เข้าไปชมความงดงามของวัตถุล้ำค่าเหล่านี้

ด้านนายสุรัชย์ อนุตรโต สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) นครปฐม 6 อ.สามพราน แก่นำคัดค้านการย้ายพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ กล่าวว่า นั้ระดมพล 5,000 คน ที่หน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ เพื่อเรียกร้องและทวงคืนพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์กลับคืนมา มืองค์รภาคประชาสังคมอีกหลายองค์กรที่กำลังรวบรวมรายชื่อและระดมพลทั้งในโลกออนไลน์ มีกลุ่มข่าวสารนครปฐม ตั้งกระทู้เพื่อเชิญชวนคนนครปฐมที่อยู่ห่างไกลกลับมาเข้าร่วมกันคัดค้านและทวงคืนพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์เช่นกัน คาดว่าในวันที่ 22 พฤษภาคม มีประชาชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา และนักวิชาการ ลงชื่อกว่า 10,000 คน

นายสุรัชย์กล่าวว่า วันที่ 6 พฤษภาคม จะนำเรื่องนี้เข้าสู่สภา อบจ.นครปฐม เนื่องจากเป็นวาระเร่งด่วนและเดินทางทำงานกับชาวบ้านและองค์กรภาคประชาสังคมทุกวัน ตั้งแต่ทราบเรื่อง เราทำตามหน้าที่ และบทบาทของราชการการเมือง มีระบบระเบียบ และพร้อมรับเอาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ จากกรมศิลปากร มาดูแลได้ทันที หากอธิบดีกรมศิลปากรเห็นสมควร โดยไม่ต้องมารอนับหนึ่งใหม่

ด้านนางจิตติรัตน์ เค้าภูไทย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม กล่าวว่า ในฐานะที่เป็นหน่วยงานในพื้นที่ ทำได้เพียงประสานทั้งสองฝ่าย คือฝ่ายกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม และฝ่ายประชาชนชาวนครปฐม ซึ่งมีการพูดคุยกันว่าเป็นไปได้หรือไม่ที่จะไม่ย้ายพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ ไปรวมกับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุทอง โดยจะสร้างพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์บนพื้นที่ที่เรือนจำกลางจังหวัด

นครปฐมเดิม ที่อยู่ใกล้กับองค์พระปฐมเจดีย์ ทางทิศตะวันออก ห่างจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ เพียง 200 เมตร ซึ่งเป็นเรื่องที่กรมศิลปากรต้องเป็นฝ่ายเห็นชอบ แต่ในส่วนของจังหวัดนครปฐมมีความคิดเห็นแบบนี้ และในส่วนของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ที่ตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ ไม่มีความเห็นอะไร เป็นเพียงฝ่ายให้ใช้พื้นที่เท่านั้น แต่ไม่สามารถให้ขยายขนาดอาคารหรือสถานที่ตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ไปได้มากกว่านี้ เพราะเกรงว่าจะบดบังทัศนียภาพองค์เจดีย์

นายบวรเวท รุ่งรุจี อธิบดีกรมศิลปากร กล่าวว่า ยังเป็นเพียงแค่แนวความคิดที่จะพัฒนาพิพิธภัณฑสถานเท่านั้น ยังไม่ได้ดำเนินการเคลื่อนย้ายแต่อย่างใด เนื่องจากทางกรมศิลปากร ไปสำรวจแล้วพบว่าพิพิธภัณฑสถานที่ตั้งอยู่ใกล้ตลาดได้รื้อรอบองค์พระปฐมเจดีย์ ซึ่งมีความเสี่ยงในการโจรกรรม อีกอย่างสถานที่ที่คับแคบ ไม่สามารถขยายพื้นที่ได้ เพราะอยู่ในเขตโบราณสถาน ทางกรมศิลปากรจึงมีแนวคิดที่จะปรับปรุงแก้ไข ซึ่งยังไม่ได้รายงานคณะรัฐมนตรี (ครม.) แต่อย่างใด จึงวอนให้ประชาชนอย่าหลงเชื่อข่าวในโซเชียลมากเกินไป

“การที่กลุ่มคนใน จ.นครปฐม ออกมาเคลื่อนไหว ถือเป็นเรื่องที่ดี เพราะเป็นการบ่งบอกถึงความรักและความห่วงใยในความเป็นชาติพันธุ์ของตน ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีศักยภาพพอในการดูแลพิพิธภัณฑสถานทางกรมศิลปากร ก็พร้อมถ่ายโอนตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 เมื่อคนในท้องถิ่นเห็นความสำคัญ เราก็มินต์ หากจะเชิญไปลั้มนมา เพื่อทำประชาพิจารณ์ ทางกรมศิลปากรพร้อมให้ความร่วมมือ” อธิบดีกรมศิลปากรกล่าว

นายบวรเวทกล่าวว่า มีแนวคิดเพิกถอนการเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (พช.) เพิ่มเติมอีก 9 แห่ง ประกอบด้วย 1.พช.วัดเบญจมบพิตร กรุงเทพฯ 2.พช.วัด

พระเชตุพน กรุงเทพฯ 3.พช.พระบรมธาตุ จ.นครศรีธรรมราช 4.พช.วัดมณีมาวาส จ.สงขลา 5.พช.สงครามลาดหญ้า จ.กาญจนบุรี 6.พช.อินทบุรี จ.สิงห์บุรี 7.พช.ชัยนาทมนี จ.ชัยนาท 8.พช.พระพุทธชินราช จ.พิษณุโลก และ 9.พช.มหาวิวงศ์ จ.นครราชสีมา เนื่องจากบางแห่งไม่มีอัตรากำลังข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำ บางแห่งอยู่ในการดูแลของวัด รวมถึงบางแห่งมีตำแหน่งภัณฑารักษ์และตำแหน่งพนักงานประจำห้อง ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

นายมนัสศักดิ์ รักภู นักวิชาการอิสระด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น กล่าวว่า สาเหตุที่ชาวนครปฐมออกมาต่อต้าน เพราะพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ เป็นพิพิธภัณฑสถานที่เกิดขึ้นแห่งแรกในประเทศไทย อยู่ภายใต้การดูแลของกรมศิลปากร เมื่อปี 2457 และเป็นจุดกำเนิดผลงานโบราณคดี ศิลปสมัยทวารวดีแห่งแรกด้วย ที่สำคัญโบราณวัตถุในพิพิธภัณฑสถานทุกชิ้นขุดพบที่ จ.นครปฐม จึงไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะย้ายไปที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุทอง เหตุผลของกรมศิลปากรในการย้ายวัตถุโบราณที่ระบุว่า พื้นที่คับแคบ ไม่มีความปลอดภัย และบุคลากรไม่เติบโต ยืนยันว่าไม่เป็นความจริง เพราะก่อนหน้านี้เคยมีการหารือกัน เพื่อขยายพิพิธภัณฑสถานแล้ว แต่ทางกรมศิลปากรเป็นฝ่ายค้าน โดยอ้างว่ามีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการดูแล ส่วนด้านความปลอดภัย ที่พิพิธภัณฑสถานเก่าแก่มากถึง 2 ชั้น และอยู่ห่างสถานีตำรวจเพียง 100 เมตร จึงไม่มีประวัติในการถูกลักขโมยแต่อย่างใด ในส่วนของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย นอกจากจะมีเจ้าหน้าที่ของกรมศิลปากรแล้ว ทางวัดยังได้จัดเจ้าหน้าที่มาดูแลความปลอดภัยเพิ่มอีก

“ส่วนอีกเหตุผลที่กรมศิลปากรหยิบยกมาอ้างโดยระบุว่าบุคลากรที่มาประจำที่พิพิธภัณฑสถานไม่มีความก้าวหน้า เป็นเรื่องโกหกคำโต เพราะที่ผ่านมามีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของคนที่กำลังเลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็นหัวหน้า จึงขอยืนยันว่าที่อธิบดีกรมศิลปากรระบุนั้น ไม่เป็นความจริง คาดว่าสาเหตุที่ย้ายน่าจะมาจาก

การที่กรมศิลปากรต้องการให้พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอุทอง เป็นศูนย์รวมของวัตถุโบราณ ศิลปสมัยทวารวดีมากกว่า” นักวิชาการอิสระกล่าว

นายสมชาย รัตนอารี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประชานาถ อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม และคณะกรรมการกลุ่ม “รักษปฐมนคร” กล่าวว่า ในฐานะคนนครปฐมไม่ได้มองว่า ขนาดเล็กหรือใหญ่ แต่อยากถามว่าอธิบดีกรมศิลปากรใช้อำนาจตรงไหนมาสั่งย้ายโบราณวัตถุ 1,873 ชิ้น ซึ่งอยู่คู่บ้านคู่เมืองนครปฐมมานาน อย่างน้อยต้องถามความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่ ซึ่งขณะนี้มีการรณรงค์อย่างกว้างขวางในท้องถิ่น หน่วยงานราชการ และโรงเรียนขนาดใหญ่หลายแห่ง

เชื่อว่าคนนครปฐมไม่มีใครเห็นด้วย ตอนนี้องค์กรกลุ่มมีการออกแถลงการณ์คัดค้าน และในอำเภอต่างๆ ก็เริ่มมีการรณรงค์ให้ลงชื่อคัดค้าน

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า มีกระแสในโซเชียลเน็ตเวิร์กโดยมีการแชร์แคมเปญในเว็บไซต์ Change.org เรื่อง “ไม่ยุบเลิกพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ นครปฐม” ซึ่งมีผู้ร่วมลงชื่ออย่างต่อเนื่อง จึงสอบถามไปยังนายเอนก สุวรรณบัณฑิต ผู้ริเริ่มแคมเปญระบุว่า เป็นชาวฉะเชิงเทรา ไม่ใช่คนนครปฐม แต่มองว่าโบราณวัตถุที่นครปฐมควรอยู่กับท้องถิ่น เพราะเป็นรากเหง้าของผู้คนในพื้นที่ ไม่ควรถูกย้ายไปที่อื่น จึงสร้างแคมเปญดังกล่าวขึ้น ซึ่งมีกระแสตอบรับดีมาก